

fondy. Najv. správny súd zrušil toto rozhodnutie krajinského úradu ako nezákonné a vyriekol, že obce k úhrade cirkevne školských rozpočtov nemajú nároku na príspevky z vyrovnávacieho fondu, pretože majú právo vyrubovať neobmedzene vysoké školské prirážky, bez ohľadu na výšku prirážky obecnej. Toto rozhodnutie N. S. S. privodí podstatnú zmenu dosavadnej praxe krajinského výboru, ktorý až doteraz priznával obciam značné obnosy na udržiavanie cirkevného školstva. Tak napr. t. r. povolil 680 obciam bez mála 4 mil. Kč.

Vzhľadom k ďalekosiahlosti dosahu tohoto rozhodnutia — ktoré pre mnohé cirkevné školy môže znamenať priamo katastrofu, kým pre deficitné politické obce prináša možnosť zvýšenia dotácie z vyrovnávacieho fondu, — sa k nemu ešte vrátíme. —pp—

**Zemské desky moravské z let 1642—1850 a desky opavské a krnovské** jsou postupně stěhovány do zemského archivu v Brně. Takto se nejprve spojují zemské desky moravské od nejstarší doby, o jejichž přestěhování byla již podána tuto zpráva (roč. XII., 1931, str. 224.), až po dobu reorganizace soudní v jeden celek v depositu zemského archivu moravského. Kromě toho je velice záslužný čin, že s nimi budou sem přeneseny i zemské desky opavské a krnovské. V druhé polovině dubna byly přeneseny do archivu zvláště manské knihy olomoucké, kdežto se stěhováním desk z Opavy bude sečkáno až do doby příznivějšího počasí, protože jejich přenesení se stane autem. Kdo si vzpomene, jak kdysi za hlaholu trub vozmo s průvodem, který tak čítankově vyličil p. Tovačovský ve své knize, přenášely se desky mezi Olomoucem a Brnem, a porovná to s transportem moderním speditérským autem, neupře, že nová doba zbavila se sice romantismu, ale také jistého nimbu a poetičnosti. Ča.

**Z ministerstva obchodu.** V poslední době konala se ustavující schůze »Poradního sboru pro otázky hospodářské« na nové funkční období. Bylo usneseno zřídit celou řadu stálých výborů, z nichž nejdůležitější jsou finanční, sociálně-politický, pro otázky veřejné správy. Předsedou poradního sboru byl jmenován Ing. Dr. Kovářík a mezi význačné členy tohoto sboru řadí se prof. dr. Hoetzel, prof. dr. Drachovský, prof. dr. Šlemr, prof. dr. Schönbaum, gen. řed. dr. Roos, řada senátorů, poslanců a jiných veřejných pracovníků. Jednotlivé výbory se podjaly ihned práce a usneseno zabývat se v první řadě nynější hospodářskou krizí a reformou celního sazebníku, mimo jiných důležitých návrhů a osnov.

Ministerstvo obchodu sleduje stále obchodně-politický poměr republiky Československé k cizině a ve »Věstníku ministerstva obchodu« č. 1 (roč. XIV.-1933) byl vydán přehled všech platných obchodních smluv, uzavřených mezi Československou republikou a cizinou podle stavu k 1. lednu 1933. V nynějších těžkých dobách pro čsl. průmysl spočívala snaha ministerstva obchodu, aby náš domácí průmysl byl chráněn. V tomto směru byla konána celá řada porad a jiných jednání se zájemníky a experty.

Sekce živnostenská zabývala se nadále pracemi na revisi živnostenského řádu (zákona). V tom směru byly konány porady úředních znalců, ankety a schůze subkomitétu Státní rady živnostenské. Bohužel úspornými opatřeními jsou tyto práce brzděny. Úřední znalci dospěli k § 61 živn. řádu.

Mimo to byl vydán zákon o dopravě motorovými vozidly (č. 198/1932 Sb. z. a n.) a prováděcí nařízení k tomuto zákonu (č. 36/1933 Sb. zák. a nař.) a ministerstvo nyní pracuje neustále na směrnících ku provádění tohoto zákona, jenž v praxi činí značné obtíže.

Konečně byla připravena celá řada osnov pro projednání ve sněmovnách, z nichž obzvláště důležité jsou: osnova zákona o otvírací a zavírací hodině obchodních místností na Slovensku a Podkarpatské Rusi, osnovy zákonů o zřizování odborných živnostenských společenstev a svazů těchto společenstev na Slovensku a Podkarpatské Rusi. V jednání je právě osnova o živnosti masérské a pěstění lidského těla, novelisace zákona o výrobě, prodeji a opravách radio-elektrických za-

řízení, osnova zákona o zřemeslnění živnosti výroby jabloneckého zboží atd.

Ministerstvo obchodu také u příležitosti pražského vzorkového veletrhu převzalo iniciativu ohledně podpory ruchu cizineckého a turistického, čímž mimo propagace krás naší vlasti má se pomoci i státu po stránce finanční. Konečně byla vydána statistika veškeré agendy ochrany známek a vzorků čsl. za rok 1932, jakož i přehled všech zadávaných dodávek a prací ministerstvu obchodu i pro jiné resorty.

Dr. M. H.

**Právní úprava t. zv. »obchodních domů s jednotnými cenami«.** Během poslední doby vznikly u nás t. zv. »obchodní domy s jednotnými cenami«. V těchto obchodních domech prodává se zboží za určitou jednotnou pevnou cenu (1 Kč, 5 Kč, 10 Kč) v různých skupinách a konsumentovi je dána možnost výběru ve zboží. Po stránce právní (právo platné) jest podnikání těchto obchodních domů živností obchodní podle § 38 živn. řádu (§ 53 živn. zák.) a to svobodnou, pakliže nezahrnuje v sobě prodej zboží vázaného na zvláštní povolení (koncesi). Opověď takové živnosti obchodní, obmezené na určité zboží neb na určitý druh zboží, opravňuje obchodovati pouze s tímto zbožím (na př. střížním, koženým, atd., ost. 2 §u 38 ž. ř.). Jiných ustanovení v živnostenském řádě (zákoně), jimiž by se mohly v praxi postihnouti obchodní domy s jednotnými cenami, není.

Obchodnictvo pocituje neblahý vliv těchto prodejních metod, zejména v dnešní hospodářsky těžké době a vymohlo si proto — nejdříve v Německu — úplný zákaz těchto obchodů s jednotnými cenami. Nařízení říšského presidenta o hospodářství a financích ze dne 23. prosince 1932 zakázalo zřizování těchto domů až do 1. dubna 1934. Také Rakousko vydalo podobný zákaz (nařízení spolkového ministra obchodu a dopravy ze dne 12. března 1933, č. 54 B. G. Bl.). U nás brání se obchodnictvo a živnostnictvo tomuto způsobu prodeje, ač obchodů s jednotnými cenami jest dosud málo. Ve výtkách a stížnostech proti těmto obchodům uváděných se uvádí zejména, že v obchodech s jednotnými cenami se prodává zpravidla zboží seriové výroby, zboží partiové, tedy zboží pravidelně kvalitně horší. Stanovená jednotná cena jest proto na úkor kvality. Tímto způsobem jest obyvatelstvo, podle tvrzení obchodnictva, vedeno k odběru zboží levného a méně cenného, což odporuje národohospodářským zásadám. Výroba kvalitnějšího zboží i obchod s tímto zbožím byly by takto postiženy. Všeobecně se tvrdí, že výhody levných cen v těchto obchodech pro odběratele jsou jen zdánlivé. Prodej za jednotné ceny jest umožňován, nehledě na horší kvalitu zboží, také poměrně nízkou režií obchodních domů, jež ovšem nakupují zboží seriově vyráběné ve velikém množství. Také velkoobchod jest dotčen tímto způsobem obchodu, který jej z hospodářského distribučního procesu vyřaduje, aniž by přinesl velkoobchodu a také průmyslu nějaké podstatnější hospodářské výhody.

Proto v poslední době v důsledku shora uvedených intencí byla konána celá řada porad o právní úpravě t. zv. »domů s jednotnými cenami« a veškeren tisk tuto otázku pečlivě studoval. Účelem porad jest úprava de lege ferenda t. zv. prodeje za jednotné ceny. Jednalo by se tudíž o prozatímní úpravu po vzoru říšskoněmeckém neb rakouském asi na určité období, avšak nelze dosud přesně postihnouti právnícky pojem »prodeje za jednotné ceny«. Jedna z definicí, jež se vynořily, mluví o »nabízení a prodeji zboží několika, dle obchodních zvyklostí k sobě nepatřících druhů, a to buď výlučně nebo převážně v jedné nebo několika pevných cenových stupnicích, po způsobu tak zvaných obchodů s jednotnými cenami«. Ani tato definice neobsahuje přesné vyznačení pojmu »prodeje zboží za jednotné ceny«, nýbrž mluví pouze o »nabízení a prodeji zboží po způsobu t. zv. obchodů s jednotnými cenami«.

Řešiti tuto otázku jest dosti obtížné, bude proto záviseti na odborných kruzích, jak dalece nutno provést právní úpravu tohoto podnikání a zda úprava tato jeví se býti žádoucí. Veřejnost sleduje otázku